

ÅRHUS TEATER

Et overraskende underskud på Aarhus Teater har givet kritik af bestyrelsen og særligt bestyrelsesformanden. Kulturministeren skal nu svare på spørgsmål i sagen.

SELVSTÆNDIG ELLER EJ?

Nogle vælger at træde ud af lønmodtagerrollen af egen drift. Andre slås med a-kassen om ikke at blive betragtet som selvstændige imod deres vilje.

HUSVILDE TEATRE

Den mere eksperimenterende del af det københavnske teatermiljø gør nu fælles front i kampen for en åben scene for projekter og teatergrupper uden eget teater.

DECEMBER 2009 #10

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

GARVEDE FILMROTTER MØDER DONNA ANNA

KASPER HOLTEN FORTÆLLER OM OPTAGELSERNE TIL "JUAN"

FINANSLOV: TEATERBESPARELSE AFVÆRGET

Optag 2010

"...I am proud to be a part of what is going on at The Danish Musical Academy because it is a first-rate, world-class training institution for an art form I have devoted my life to."

DAVID BRUNETTI, BROADWAY COACH

OPTAGELSESPRØVER 2010

Det Danske Musicalakademi afholder optagelsesprøver til den 3-årige musicalperformeruddannelse.

1. PRØVE: SANG OG DANS

Afholdes den 13. og 14. marts 2010

1. prøve skal bestå for at komme videre til 2. prøve.

2. PRØVE: SANG, DANS OG SKUESPIL

Afholdes den 20. og 21. marts 2010

Tilmelding og yderligere information på www.musicalakademiet.dk

ANSØGNINGSFRIST

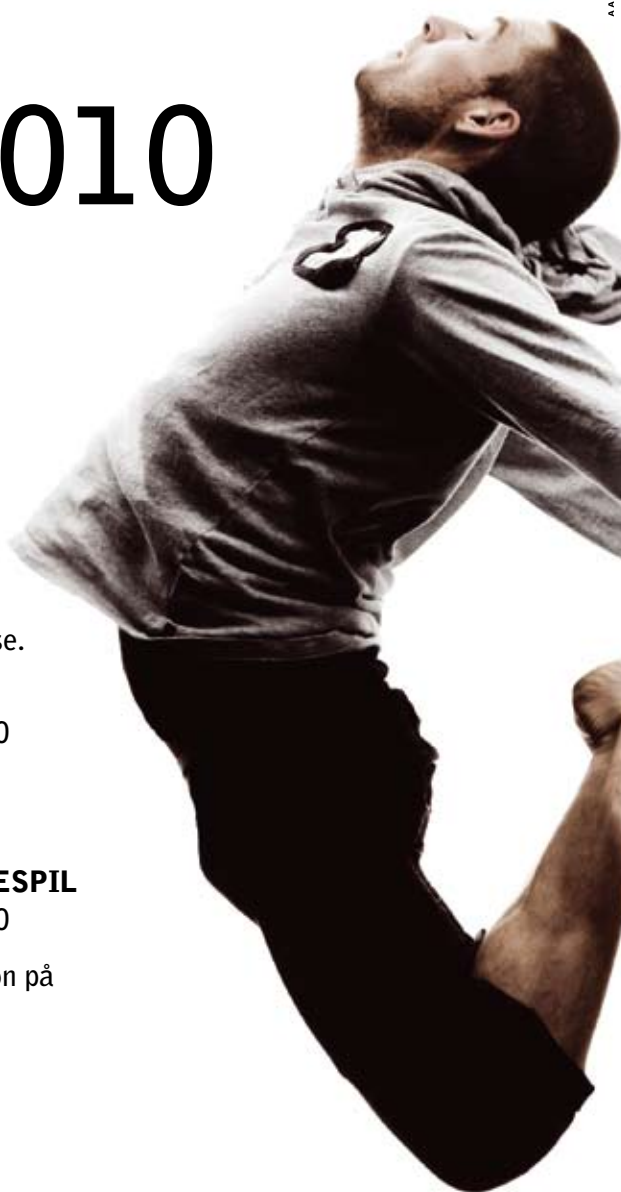
Mandag den 1. marts 2010

"The premises and facilities are first-class and, actually, better than our own in London ..."

PAUL CLEMENTS, PRINCIPAL AT
MOUNTVIEW ACADEMY OF
THEATRE ARTS

"The degree of professionalism found in the young students was astounding – and refreshing."

MICHAEL JOHN LACHIUSA, BROADWAY
COMPOSER & ADJUNCT PROFESSOR AT
NYU (NEW YORK UNIVERSITY)

AAKJAERS.DK

DEC 09:

POSTBOX DDR gæstespil af værser på Teater Grob med bl.a. Benjamin Boe Rasmussen, Sarah Boborg, Stefania Omarsdóttir og Joen Hojerslev. Foto: Lisbeth Burian

4

TEATERBESPARELSE AFLÆST

Et massivt pres fra en samlet teaterbranche fik kulturministeren og politikerne bag finanslovsforliget til at afsætte en ny pulje penge, som over de næste fire år skal afværge den besparelse, som en række teatre og regionale spillesteder stod overfor. **s. 4**

8

FRIE GRUPPER I FÆLLES FRONT

De mange projekter og teatergrupper i København, som fra næste sæson står uden spillested, gør nu fælles front i et forsøg på at få de københavnske politikere til at løse problemet. **s. 6**

SELVSTÆNDIG ELLER EJ?

Går du med drømmen om at blive selvstændig? Eller kæmper du for ikke at blive det i a-kassens øjne. Begge dele kræver grundige overvejelser i forhold til dit arbejdsliv. **s. 8**

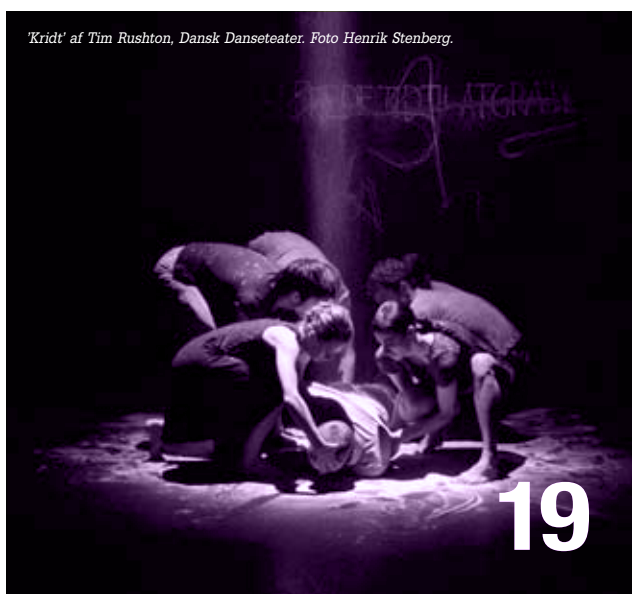
13

OPERACHEFEN GÅR TIL FILMEN

Der var en vidunderlig energi, da to topprofessionelle verdener mødtes om at producere Kaspar Holtens operafilm "Juan". De var amatører på hinandens felt og nysgerrige på det, som de andre kunne. Læs stort interview om optagelserne til filmen. **s. 13**

ÅRHUS TEATER

Kritik af bestyrelsen og bestyrelsesformanden på Aarhus Teater, efter at teatret er kommet ud med et stort underskud i stedet for et lille overskud som budgetteret. **s. 17**

'Kridt' af Tim Rushton, Dansk Danseteater. Foto Henrik Stenberg.

19

SCHAUFUSS-PENGE FORSVANDT

Kun en lille del af det tilskud, der hidtil er givet til Schufussballetten, vil fremover blive givet til dansen. Den største del af pengene bliver brugt til helt andre formål. Både Scenekunststudvalget og DSF kritiserer beslutningen. **s. 19**

Forsidefoto: Plácido Domingo og Kasper Holten under optagelserne til operafilmen "Juan". Foto: Steffen Aarling.

'Pornotopia' på Frederiksborgscenen med bla. Ditte Hansen og Anders Juul. Foto: Miklos Szabo

TEATERBESPARELSE BLEV AFLYST

DET LYKKEDES AT FÅ AFSAT EN SÆRLIG PULJE PENGE PÅ FINANSLOVEN TIL AT HJÆLPE DE TEATRE, DER I FORBINDELSE MED FORLIGET OM SKATTEPAKKEN ELLERS VILLE BLIVE RAMT AF EN FASTFRYSNING AF DERES TILSKUD.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

"Vi er meget glade for, at både kulturministeren og partierne bag forliget har lyttet til vores protester og været villige til at kompensere teatrene for den besparelse, som nogle af dem helt tilfældigt et blevet ramt af."

Sådan lyder det fra Dansk Skuespillerforbunds formand Katja Holm efter det finanslovsforlig, der blev indgået en sen natteime midt i november.

Med en massiv indsats fra et samlet teatermiljø – både arbejdsgivere og arbejdstagere – lykkedes det at overbevise politikerne om at komme egnsteatrene, de små storbyteatre og Københavns Teater til økonomisk undsætning med en særlig pulje penge. Disse teatre samt de regionale spillesteder ville

ellers være blevet ramt af en helt tilfældig fastfrysning af deres bevillinger i de næste seks år, fordi de optræder på Erhvervsministeriets liste over erhvervsstøtteordninger. En fastfrysning af disse ordningers tilskud er nemlig en del af finansieringen af forårets skattepakke.

Politikerne bag finanslovsforliget har nu afsat en særlig pulje på 45 mio. kr. i årene 2010-2013. Pengene skal ifølge kulturminister Carina Christensen bruges til direkte at kompensere de teatre og spillesteder, som bliver ramt af den manglende løn- og pristalsregulering i forbindelse med forliget om skattepakken.

"Jeg er meget tilfreds med at regeringen og DF kunne blive

“Vi har så mange gange brokket os over, at der ikke bliver lyttet. Her er der rent faktisk blevet lyttet, så teatrene nu holdes skadefri.”

Steen Pade, direktør i Københavns Teater

enige om at lave den her pulje, hvor vi simpelthen kompensere dem, der bliver ramt af skattepakken. Så snart, finansloven er vedtaget, tager vi fat på det konkrete om fordelingen. Men det, der vil ske, er jo bare, at teatrene bliver PL-reguleret alligevel,” siger Carina Christensen til Sceneliv og tilføjer:

”Jeg har været optaget af at finde den hurtigst mulige løsning på det her problem, så vi kunne få skabt sikkerhed ude i miljøet. Og det her var det hurtigste og mest effektive. Fremad vil jeg så fortsat arbejde på at få taget de berørte ordninger af listen over erhvervsstøtteordninger. Men det tager bare lidt længere tid.”

Katja Holm er glad for, at ministeren fortsat har fokus på det besynderlige i, at en række teatre er kategoriseret som erhvervsstøtte.

”Vi havde helst set, at teatrene var blevet pillet af listen med det samme. Men hvis det her er måden, hvor det har været politisk muligt at fastholde teatrenes tilskud, så kan vi kun være tilfredse. En række teatre kan nu ånde lettet op i forhold til de kommende års budgetter,” siger hun.

Steen Pade, direktør i Københavns Teater, siger:

”Jeg er enormt tilfreds. Det viser noget om styrken i vores åbne samfund og demokratiet, at det kan lade sig gøre at råbe politikerne op og få dem til at ændre på noget, som er en åbenlys fejl. Vi har så mange gange brokket os over, at der ikke bliver lyttet. Her er der rent faktisk blevet lyttet, så teatrene nu holdes skadefri. Og det giver da også forhåbninger for fremtiden i forhold til at kunne diskutere med det politiske niveau. Oven i det glæder jeg mig også over, at forløbet har vist et stort sammenhold fra branchens side,” siger han.

Mogens Holm, der er formand for Foreningen af Små Teatre, mener, at man skal finde både den glade og den triste maske frem.

”Den glade skal frem, fordi det igennem et enestående samarbejde mellem branchens organisationer er lykkedes at få politikerne til at lytte til os. Vi er kommet igennem med et budskab om, at her går grænsen. Man kan ikke bare blive ved med at trække besparelser ned over teatrene, uden at det har konsekvenser,” siger han og fortsætter:

”Den sorrige maske skal også til, fordi beløbet er baseret på en ret lav inflation i forhold til de senere år. Og så har det været en utrolig kluntet manøvre fra politikernes side, hvor teaterorganisationerne, Kunststyrelsen og departementet nu får en masse administrativt bøvls med at administrere puljen.”

Katja Holm siger, at den særlige pulje penge på finansloven løser det akutte problem for teatrene, men at der stadig er en række problemer omkring teatrenes drift.

”Den svingende refusionsprocent til egnsteatrene presser teatrene mærkbart på økonomien. Og så er det jo fortsat uholdbart, at en række teatre er opført som erhvervsstøtte. Teater er kulturstøtte og ikke erhvervsstøtte. Det vil vi sammen med teatrene arbejde på at få løst.” ■

HUSKUNSTNERORDNING REDDET

Statens Kunstråds Huskunstnerordning er reddet. Ordningen indgik ikke i regeringens oprindelige forslag til finansloven for 2010, men i det endelige finanslovsforlig mellem regeringen og Dansk Folkeparti er der afsat 41,6 mio. kr. til ordningen i de næste fire år. Det betyder, at ordningen kan køre videre som hidtil.

Huskunstnerordningen giver tilskud til skoler, institutioner og kunstnere, der sammen laver forløb, hvor børn og unge introduceres til og arbejder med f.eks. teater, dans og musik.

Formand for Kunstrådet, Mads Øvlisen, udtaler om aftalen:

”Det er rigtigt godt, at Huskunstnerordningen videreføres på de nuværende vilkår. Vi ved fra flere undersøgelser, at der er en bred læringsmæssig gevinst ved at tænke den kreative faglighed ind i de mere formelle fag i skolerne,” siger Mads Øvlisen.”

Også Dansk Skuespillerforbund, Dansk Artist Forbund og Dansk Musiker Forbund har gjort en stor indsats overfor kulturministeren og partiernes kulturordførere for at sikre, at ordningen kunne fortsætte.

”Vi er glade for, at en lang række børn på skoler og institutioner nu fortsat får mulighed for at møde og lære af professionelle kunstnere i nogle forløb, der er særligt tilpasset børnene. Ordningen har jo fået en fantastisk evaluering, og derfor var det også helt uforståeligt ikke at fortsætte den,” siger Katja Holm, formand for Dansk Skuespillerforbund.

Over 15.000 børn har indtil nu haft glæde af huskunstnerordningen. 490 projekter har siden 2004 modtaget støtte.

FRIE GRUPPER DANNER FÆLLES FRONT

I DET FRIE EKSPERIMENTERENDE TEATERMILJØ ER DER STOR SKUFFELSE OVER, AT DER TILSYNELADENDE IKKE ER PLANER OM EN NY ÅBEN SCENE I KØBENHAVN. **CHARLOTTE RINDOM OG ERIK POLD** FORSØGER NU AT SAMLE MILJØET OM AT SKABE ET BUD PÅ EN LØSNING.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

■ "Vi har sikkert ikke talt med alle, men vi har godt nok talt med mange i de seneste uger. Og alle er enige om, at der er et akut behov for et stort kunsthuse, som kan huse det mere eksperimenterende miljø omkring teater, dans og performance. Den klassiske kunst har jo store fine huse, men den moderne og den nyskabende scenekunst har også brug for et sted, hvor de uafhængige og frie grupper kan høre hjemme," siger leder af Får 302, Charlotte Rindom.

Hun og teatret var i foråret 2009 i spil som leder af en åben scene i Pakhus 11, da både Scenekunststudvalget og Københavns Teater gjorde sit for at klinke skårene for de frie grupper oven på teaterrokaden i København. Pakhus 11-løsningen faldt dog til jorden, fordi det ikke lykkedes at finde penge nok.

Det samme skete med et projekt, der skulle have omdannet Carlsberg-bygningen Ny Tap til åben scene for bl.a. performance og eksperimenterende teater.

Koreograf og performer Erik Pold var en af drivkræfterne bag dette initiativ. Han siger:

"Nu må vi samle kræfterne. Der har været tænkt tanker om tre gode projekter: Pakhus 11, Ny Tap og så Ny Aveny, som kører i denne sæson. Samtidig har vi haft nogle utrolig spændende diskussioner på Uafhængige Scenekunstneres konference 'Creating Conditions' om åbne scener. Al den viden skal vi samle, og jeg håber, at der er så meget konsensus, så vi kan komme videre i samlet flok, og at det vil veje så tungt, at kommunen vil være lydhør."

I første omgang er målet at få lavet en projektbeskrivelse og finde et bud på et passende hus, inden der igen skal uddeles penge til de små storbyteatre i København i 2011.

"Og så skal vi også sammen forberede os på den rapport, der kommer fra kulturministerens teaterudvalg, så vi kan reagere hurtigt i forhold til de anbefalinger, den kommer med," siger Charlotte Rindom.

EN STÆRK PROFIL

Både han og Charlotte Rindom er stærkt skeptiske over for kulturborgmester Pia Allerslevs tanker i sidste nummer af Sceneliv om, at man med en ændring af teaterloven kan få projekterne ind på de store scener på f.eks. Det Kgl. Teater og teatrene under Københavns Teater. Med mindre altså, at der laves radikalt om i de nuværende strukturer.

"At putte dem ind på de store scener vil fratage de uafhængige grupper deres mulighed for at 'brande' miljøet samlet sådan som det sker i stort set alle andre vestlige storbyer," siger Charlotte Rindom og Erik Pold tilføjer:

"Jeg tror slet ikke, de vil være interesserede i det, for de her projekter vil ikke kunne leve op til de billetsalgskrav som optræder i deres resultatkontrakter. Med mindre altså, at der følger en pose penge med. Et andet aspekt er, hvor meget de

store teatre så skal have lov at blande sig i projekterne. Og hvor uafhængige og eksperimenterende er de så egentlig."

En anden bekymring er, at kun de mest billetssælgende projekter kan finde plads på de store teatres scener.

Ifølge Charlotte Rindom og Erik Pold vil det eksperimenterende teatermiljø i den kommende tid drøfte forskellige løsninger og arbejde frem mod at kunne fremlægge et bud over for politikerne.

Charlotte Rindom er personligt ikke så vild med betegnelsen 'åben scene', for som hun siger "det er ikke et hus med en vicevært, vi har brug for".

"Det skal være et styret sted med en stærk profil og med moderne scenekunst i alle afskygninger. Grundøkonomien skal være i orden, så det ikke bare bliver endnu et dyrt hus at leje sig ind i, men et åbent co-producerende kunsthuse."

Drømmescenariet er ifølge Erik Pold den åbne scene 'HAU 1,2 og 3' i Berlin med tre scener og prøvefaciliteter. Et dramaturgiat på tre personer, en for dans, en for performance og en for eksperimenterende teater – og så en teaterleder i toppen.

"Og et budget tre gange så stort som det, Camp X havde. Så taler vi om noget, der kunne blive rigtig sjovt! Og hvorfor skulle vi ikke have lov til at drømme? HAU tiltrækker sig opmærksomhed fra hele verden og er godt eksempel på, hvordan man kan opbygge et 'brand' omkring det moderne og eksperimenterende teater ved at satse på det." ■

Foto: Malle Madsen

Charlotte Rindom og Erik Pold håber, at der er så meget konsensus blandt de frie projekter og teatergrupper, der udgør det eksperimenterende moderne teater, at man kan komme med et fælles bud på en løsning for en åben scene.

'Fakiren fra Bilbao' på Aalborg Teater med bl.a. Michael Brostrup og Steffen Eriksen. Foto: Nils Krogh

SELVSTÆNDIG ELLER EJ?

MANGE KUNSTNERE GÅR MÅSKE MED DRØMMEN OM AT SKABE EN KARRIERE SOM SELVSTÆNDIG. MEN DU SKAL VÆRE OPMÆRKSOM PÅ EN RÆKKE PRAKTISKE FÆLDER, HVIS DU ØNSKER AT BEHOLDE DIN DAGPENGESERET.

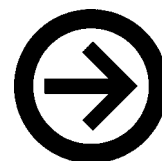
Af Stine Thomas Larsen. Illustration: Sara Houmann Mortensen.

Det kan være en drøm, der går i opfyldelse, når tæppet går for ens egen forestilling på premiereaftenen. Eller når man som nystartet konsulent får sin kalender booket op. Mange går med drømmen om at blive selvstændige i perioder, hvor der ikke hænger job på træerne. Eller starte op som selvstændig på fuld tid.

Men tungen skal holdes lige i munden, hvis du ønsker at

bevare din dagpengeret. Hvis a-kassen ser dit projekt som en selvstændig hovedbeskæftigelse, kan du nemlig ikke få dagpenge, før du ophører helt med den type arbejde, som du har i virksomheden.

"Hovedreglen er, at når man driver selvstændig virksomhed, så har man ikke ret til dagpenge. Og en række af de projekter eller det arbejde, som DSF's medlemmer naturligt vil give sig i kast

SELVSTÆNDIG IFØLGE A-KASSEN

Nedenstående eksempel er hentet fra virkeligheden:

En dramatiker søgte og fik produktionsstøtte fra Scenekunstudvalget til en forestilling. Tilsagnet om støtte var rettet til dramatikerens personligt. Hun var på dagpenge og ønskede at få sit dramatikerhonorar udbetalt i forbindelse med færdiggørelse af manuskriptet. FTF-A ville ikke acceptere, at dette honorar havde lønmodtagerstatus, medmindre dramatikerens fik omstruktureret sit projekt således, at hun blev ansat af en teaterforening på en garanteret kontrakt og teaterforeningen tillige indeholdt, at dramatikerens ikke havde ansvar for økonomiske dispositioner.

med, vil uden tøven blive kategoriseret som selvstændig hovedbeskæftigelse, hvis man ikke sørger for at indrette sig på den rigtige måde,” siger socialkonsulent i DSF, Nanna Møller.

EGEN FORESTILLING

Du vil typisk blive anset for at være selvstændig, hvis du eksempelvis ønsker at opsætte din egen forestilling og f.eks. har fået støtte fra Scenekunstudvalget til den. Det skyldes, at du så har ansvaret for at udsende fakturaer, fastsætte arbejdstid og løn, uddele arbejdsopgaver, personligt hæfte for gæld samt ansattes fejl og ulykker, afregne skat, søge fondsmidler og meget mere.

Nogle vælger i stedet at nedsætte en teaterforening, der betragtes som arbejdsgiver. Men også her kan du blive anset for selvstændig. Selvom du udfører arbejdet for foreningen, kan du have så stor indflydelse på projektet, at du anses for selvstændig alligevel. Det er f. eks. hvis du eller dine nærmeste sidder i foreningens bestyrelse.

For at undgå arbejdsgiverstatus bør du ansættes af foreningen som kunstnerisk leder og tage løn for dine andre opgaver som instruktør, skuespiller og administrator. Du må ikke tage en økonomisk risiko, dvs. din løn skal være garanteret. Du skal altså have en kontrakt med den juridisk projektansvarlige, hvilket i de fleste tilfælde er teaterforeningen. I kontrakten må du godt indgå aftale om et samlet bruttohonorar og så betale b-skat, men beløbet må ikke afvige fra en almindelig lønmodtagersituation.

Du skal også være opmærksom på, hvad du skriver på din hjemmeside. Hvis det fremstår som om du sælger konkrete ydelser, det kan være kurser, konsulentbistand osv., så vil a-kassen som udgangspunkt anse dig for selvstændig.

SELVSTÆNDIG BIBESKÆFTIGELSE

Nogle vælger at afprøve selvstændigheden ved at starte en selvstændig bibeskæftigelse. På den måde kan man bevare retten til dagpenge i en periode på op til 78 uger. Det kræver dog, at a-kassen godkender din bibeskæftigelse, og det er ikke altid ligetil.

Det er f.eks. et krav, at du kan sandsynliggøre, at det selvstændige arbejde kan ligge uden for normal arbejdstid, så du kan have et fast arbejde ved siden af. Du skal nemlig kunne tage imod et lønnet fuldtidsjob med én dags varsel. Derudover må du ikke ændre din bibeskæftigelse undervejs uden a-kassens godkendelse.

Din selvstændige bibeskæftigelse må ikke begrænse din arbejdssøgning eller rådighed. Du skal altså kunne drive din bibeskæftigelse, uden det får betydning for et fuldtidsjob inden for dit faglige område. Af samme grund må din selvstændige bibeskæftigelse heller ikke minde om dit normale arbejde eller udføres i samme tidsrum som dit normale arbejde.

”Min erfaring er, at det er meget vanskeligt at få noget

godkendt som selvstændig bibeskæftigelse, fordi der er krav om, at det ikke må ligge inden for ens eget erhverv, og at det skal foregå uden for normal arbejdstid. Så vi skal altså næsten ud i noget som at sælge filthatte på nettet eller noget i den stil,” siger Nanna Møller.

SØG VEJLEDNING

Nanna Møller siger videre, at det ikke er nogen god ide at kaste sig uovervejende ud i selvstændig virksomhed – fordi man tænker: jeg kan jo altid bare droppe det og blive lønmodtager igen.

”Det er ikke bare lige sådan at gøre. Så skal du nemlig igen optjene retten til dagpenge.”

DSF anbefaler selvstændige at beholde medlemskabet af FTF-A og overgå til FTF-A's afdeling for selvstændige. Hvis man beslutter sig for at droppe sin virksomhed og blive lønmodtager igen, skal man have været medlem af a-kassen i 1 år, før man igen kan modtage dagpenge. Derudover skal man have optjent 1924 timers lønmodtagerarbejde inden for de seneste 3 år.

Spørg a-kassen eller dit forbund til råds, om du har ret til dagpenge samtidig med selvstændigt arbejde. Du skal nemlig tilbagebetale ydelser, hvis det senere viser sig, at du ikke har haft ret til at modtage dem. ■

FØR DU BLIVER SELVSTÆNDIG

- Før du starter op som selvstændig på fuld- eller deltid anbefales det at søge vejledning i dit forbund og i FTF-A.
- Selvom du som selvstændig tjener godt, anbefales det at beholde dit medlemskab af FTF-A. Det anbefales, at du så skifter til FTF-A's afdeling for selvstændige. Du kan finde mere information på www.ftfa.dk
- Dansk Skuespillerforbund har udarbejdet en pjece med vejledning til selvstændige projekter fra start til slut. Den kan fås ved henvendelse til Nanna Møller på nm@skuespillerforbundet.dk

ILDSJÆLEN I ODSHERRED

BENTE ESKESEN – DRIVKRAFTEN BAG DRAGSHOLMREVVYEN – HAR VALGT ET ARBEJDSLIV SOM SELVSTÆNDIG. HUN HAR DOG VALGT AT FORBLIVE MEDLEM AF A-KASSEN

Af Stine Thomas Larsen

■ Bente Eskesen ejer Dragsholmrevyen. Her er det hende, der bestemmer alt fra scenografi til kostumer og tekster. Selvom revyen kun spiller i sommermånederne, optager den det meste af hendes tid året rundt. Og hun trives med det – også selvom hun har måttet give afkald på meget fritid. For arbejdet som selvstændig har givet hende den kunstneriske gejst i revysammenhæng tilbage.

"Dragsholmrevyen er tre år gammel og sidste år startede jeg mit ApS op. Min mand hjælper mig med rigtig mange ting, men det er mig, der har det fulde ansvar" siger hun stolt, og fortæller om, hvordan hun som tidligere lønmodtager på diverse revyer har måttet lægge låg på sig selv og rette ind.

"Jeg er opdraget i 'flinkeskolen', men har altid opponeret mod autoriteter, som jeg ikke mente havde ret. Jeg har en stor frihedstrang og synes at livet er for kort til at hoppe med på vognen. At

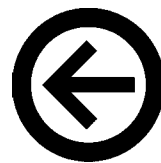
jeg så ikke kan hæve dagpenge, fordi jeg er selvstændig, det må være som det er."

Bente Eskesen er ikke et sekund i tvivl om, at livet som selvstændig er det rigtige for hende.

"Jeg må indrømme, at det der system, hvor man skal være afhængig af FTF-A for at få dagpenge udbetalt ind i mellem, det kan jeg næsten ikke klare. Og jeg ved jo, at mange af mine kollegaer har det på samme måde. Dagpengesystemet passer simpelthen ikke til vores type af job som freelanceere," siger Bente Eskesen, der dog understreger, at hun er forblevet medlem af a-kassen for at have et vist sikkerhedsnet og på grund af efterlønsordningen.

IS I MAVEN

Bente Eskesen brænder for jobbet som selvstændig revyleder.

“Jeg synes, det er utrolig interessant, at stå for det hele selv – selvom der er mange kasketter at holde styr på,” siger Bente Eskesen om livet som selvstændig, hvor hun dog har valgt at bevare medlemskabet af a-kassen for at have et vist sikkerhedsnet. ”

Også selvom der følger mange praktiske opgaver med, såsom plakatophæng, rengøring, vask af kostumer mv. og selvom det først er lykket hende at hive en mindre løn ud i år. Hun har mange bolde i luften hver dag, for der skal holdes styr på ting som presse, reklame, sponsorer og billetter. Og efter tre år er det hårde arbejde ved at give pote – og kan ses på en stigende belægningsprocent, gode anmeldelser og en stor anerkendelse i lokalsamfundet.

"Jeg synes, det er utrolig interessant, at stå for det hele selv – selvom der er mange kasketter at holde styr på. Men jeg synes også, det nogle gange er lidt svært at være chef, specielt når konfliktskyheden banker på. Så jeg skal helt klart lære at være leder overfor mine kollegaer. Jeg føler, vi er lige, men det er vi jo ikke. Jeg må engang imellem opmuntre dem og tage førertrøjen på. Og jeg er ved at lære det. Jeg er ved at få is i maven."

Som mange andre, der går med drømmen om at sætte en forestilling op, startede Bente Eskesen, sammen med Brian Kristensen, også Dragsholmrevyen med en forening i ryggen og med Dragsholm Slot, som sponsorerede slottets gamle lade til teatersal. Foreningen fik også tilskud fra kommunen, men Bente Eskesen fortæller om det svære ved at være flere om alting. Derfor følte hun selv, at hun måtte tage mere styring, også økonomisk.

"Dette har betydet, at jeg de sidste år kun har tjent penge, når jeg var ude og arbejde på forskellige teatre i vintermånederne, samt ved foreningsjob og foredrag."

SELVVÆRD OG FOKUS

I situationer, hvor der ingen midler er til at lave kunst for, mener Bente Eskesen, at det handler om, at tænke i anderledes, kreative baner i forhold til hele opsætningen. Og hun kunne aldrig drømme om at låne penge.

"Man skal mærke efter i sig selv og udnytte den kraft og styrke, man har indeni sig. Det skal føles rigtigt. Det handler om at tage en beslutning, tage konsekvensen af det, man går og tænker på og ikke være bange. Det er der ikke nogen grund til," siger hun og fortsætter: "Det handler om at vende det positivt, for der er da nogle dukkerter, det er der virkelig – når en sponsor trækker sig og så videre. Men pludselig så lykkes det, og det er dejligt."

Bente Eskesen fortæller om, hvor stor en betydning løsrivelsen fra lønmodtagerjobbet har haft for hendes skuespilleridentitet. Hun er ikke et sekund i tvivl om, at hun har fået et meget større selvværd.

"Jeg har altid lidt meget af nervøsitet, men efter jeg startede selv, er det blevet meget bedre. Jeg har meget mere ro og fokus nu. Nu er der så meget andet at tænke på og forberede, så det at gå ind på en scene er blevet afslappende. Og det, synes jeg, er fantastisk forløsende."

Bente Eskesen understreger, hvor vigtigt det er at være struktureret, når man som hende arbejder hjemme. At kunne adskille

privatliv og arbejde er alfa omega. Og arbejdet bag skrivebordet har været noget, hun har skullet vænne sig til.

Bente Eskesen mener, det er muligt for alle at starte som selvstændige, hvis bare man arbejder konkret på projektet og hele tiden har fokus. Og så skal man have sit gode humør med og ikke lade sig slå sig ud.

"Det er sjovt, for når jeg snakker med andre skuespillere, der også selv er startet op, så kan jeg se, at man bliver meget mere fokuseret. Hvis jeg var blevet bakket op i det her tidligere i mit liv, så havde jeg gjort det for lang tid siden," siger Bente Eskesen. ■

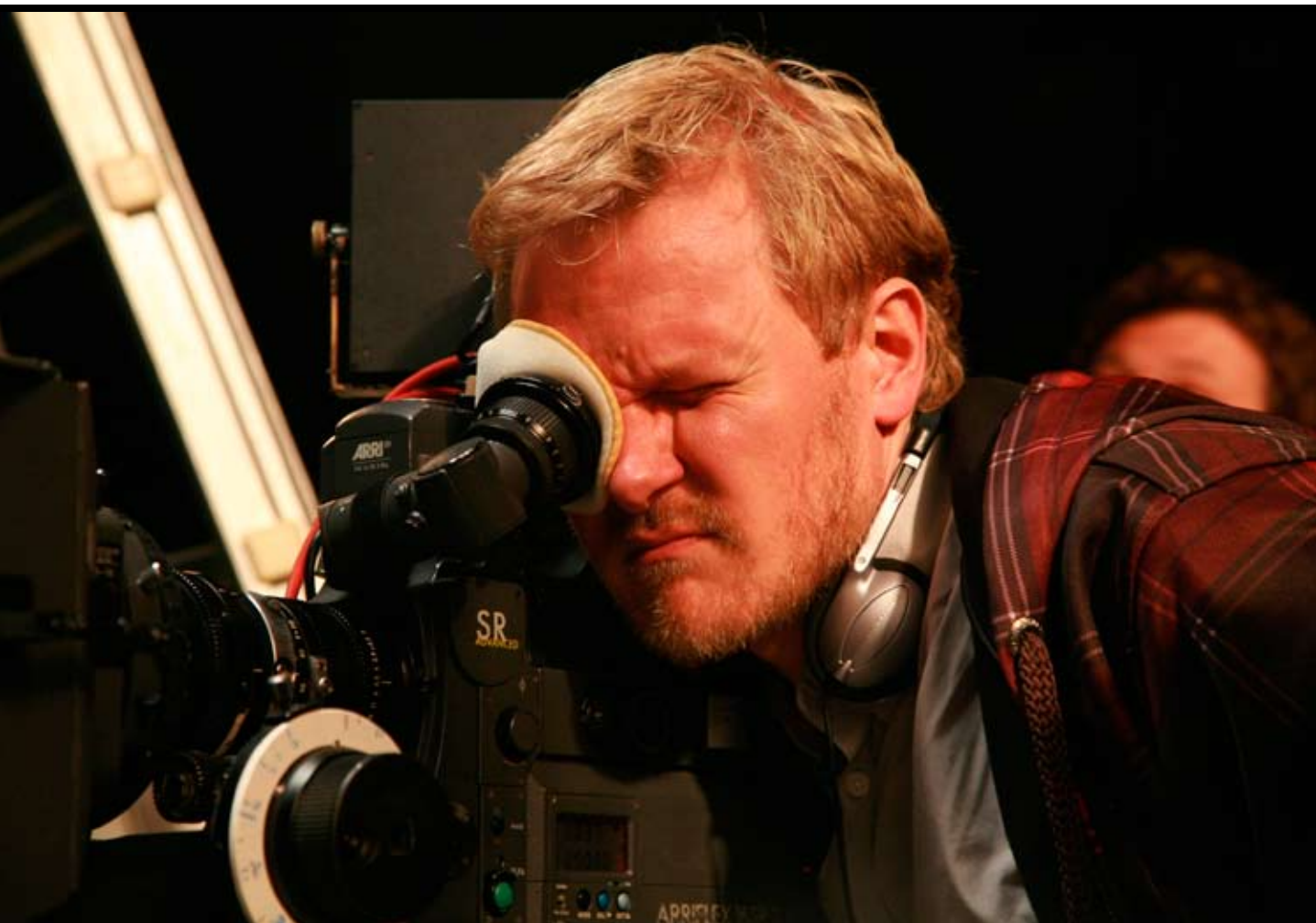
Brian Kristensen, Bente Eskesen og Pauli Ryberg i nummeret 'Rostocker Campingshow' fra denne sommers revy.

MØDE OM SELVSTÆNDIG VIRKSOMHED

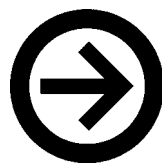
Tirsdag den 19. Januar kl 19.00 i Teaterhuset på Skt. Knuds Vej 26.

Går du med tanker om at lave dit eget projekt? Kom til en aften, hvor du kan få gode råd og vejledning fra bl.a. Christina Krøll.

Tilmelding til Nanna Møller på nm@skuespillerforbundet.dk

Kasper Holten under optagelserne. Nederst sammen med klipper Mikkel E.G. Nielsen og den ungarske fotograf András Nagy.
Foto: Lenke Szilágyi.

OPERACHEFEN GÅR TIL FILMEN

FOR NOGLE ÅR SIDEN HENVENDTE FILMPRODUCENTERNE MALENE BLENKOV OG MICHEL SCHÖNNEMAN SIG TIL KASPER HOLTEN FOR AT SE PÅ MULIGHEDERNE FOR AT LAVE EN OPERAFILM. DE BLEV ENIGE OM MOZARTS "DON GIOVANNI" OG DEN ER NU BLEVET TIL EN MODERNE OPERAFILM MED TITLEN "JUAN". HISTORIEN ER NYFORTOLKET OG OPERAFILMEN FÅR ET SKUD NY ADRENALIN MED FOR EKSEMPEL LIVE SANG I MIKROFONER PÅ SETTET.

Af Jacob Wendt Jensen

Da producenterne og operachefen satte sig sammen, fandt de ret hurtigt ud af, at af alle de klassiske operaer rummer "Juan" ingredienserne til en god film. Historien rummer noget mytologisk og den har drive, fordi det er en thriller om en mand, der bliver jagtet af politiet. Og så er det en vanvittig sexet historie om en mand, der kæmper med sin rastløshed og sine dæmoner.

MODNET TIL "JUAN"

Allerede i gymnasiet skrev Holten opgave om den klassiske opera, og den 36-årige operachef har alle dage haft et udestående med "Don Giovanni", men han har også haft en idé om at det måtte vente til han var blevet ældre og forstod perspektiverne i historien bedre.

"De to operaer som alle elsker og som aldrig vil lykkes er jo "Carmen" og "Don Juan", fordi de handler om personer vi alle sammen har en masse holdninger til og tanker om. Man kan have alle mulige idéer om Carmen og Don Juan som mytologiske skikkelser, men i det øjeblik du vælger en skuespiller, så lukker du mange flere muligheder ned, end der åbner sig, og så ryger noget af tryllestøvet. "Juan" er en af grundfortællingerne i europæisk kulturhistorie. Historien om libertineren der sætter sig op imod Gud, og som bryder reglerne for, hvordan vi må leve og tager for os af retterne. Juan har en livsappetit, der er grænseoverskridende. I 15-16-1700 tallet blev historien primært fortalt ud fra vinklen om, at Gud kommer og straffer oprøreren Juan. I dag er der ikke så meget frygt for en Gud, der hævnner, men straffen kommer indefra i stedet for. Hvis du ikke kan tøjle den livsappetit, der får dig til at bygge paladser, rejse verden rundt, elske kvinder, men som også får dig til at drage i krig, og som driver dig videre og videre uden at turde stoppe op, så kan det hurtigt blive en destruktiv energi," siger Kasper Holten, og holder en lille tænkepause, inden han fortsætter, og der er ellers ikke mange ophold i en engageret strøm af gennemtænkte og bevidste ord:

"Personligt føler jeg mig også spejlet i historien, og jeg mener, den er ekstremt relevant i dag. "Juan" er ikke kun en

historie om mand, der elsker kvinder, men en historie om en mand, der ødelægger sig selv, fordi han ikke kan tøjle sin indre livskraft og ikke tør se sine dæmoner i øjnene. Jeg tror rigtig mange mennesker i vores tid slås med det dilemma. Balancen mellem megalomani og narcissisme og eftertænk-somhed. Den opera har betydet noget særligt for mig."

FRA BANKET TIL BENZINTANK

Hvordan vil du distancere dig fra andre operafilme?

"Jeg vil gerne undgå glatheden med den studieproducerede lyd. Lydsiden er ofte så ren og pæn, at den giver filmen en nærmest reklamefilmsagtig hinde, hvor man ikke for alvor kunne trænge ind til personerne. En anden tendens har været, at man med pengene på film ville lave endnu større kulisser og udtrykke en overdådig opulens, der kan konkurrere med operascenen, men som alligevel i sidste ende kommer til at stride imod ånden i opera," siger Kasper Bech Holten, og uddyber:

"Vi vil ikke bare lave det hele stort og flot. Vi vil fortolke. Historien skal oversættes og handle om folk i dag. Vi skal udtrykke hvad den udtrykker på en ny måde. Dernæst forsøger vi at lade det fede ved opera befrugte det fede ved filmen. Sangerne skal være til stede i sangen og filmens evne til identifikation. Vi skal 'up close and personal'. Historien udvikler sig i min film fra noget, der starter i et operahus og rødt plys til lidt af et mareridt. Det er en slags omvendt eventyr. Jo længere vi kommer ind i mareridtet, jo mere subjektivt bliver det. Til sidst er vi inde i Juans hoved og ser hans opgør med sine dæmoner fra hans eget synspunkt. Den store banket til sidst er for eksempel lavet om til et røveri på en tankstation og en biljagt. Det var nok ikke lige det, Mozart konkret havde forestillet sig, men hvis jeg forstår Mozart ret, når jeg lytter til hans musik, tror jeg, han ville synes det var herreskægt. Men det må andre bedømme, når de ser resultatet."

Havde i overvejelser om, hvorvidt det kunne være svært at lave en film med en måske knap så sympatisk hovedperson?

"Vi har arbejdet meget med Juan. Han er måske nok ikke

sympatisk, men han er sindssygt dejlig. Han har en livskraft og en livsappetit og et mod på tilværelsen som man ikke kan andet end beundre. Det forsonende træk ved ham er, at selv om han slår mennesker i stykker, så slår han først og fremmest sig selv i stykker. Hans forfald minder jo om alkoholikeren, der tager det næste glas, selv om han godt ved, at det ikke er godt for ham. Der ligger en identifikation i hans selvdestruktion. Han bruger mennesker og har en særlig evne til at koble sin empati fra. Han siger selv, at han bare er ærlig. Han er jo en slags portræt af den mandlige seksualitet. Han er rå og hensynsløs og befriende ufloromvunden. Vi ser bare den omkostning, det har, og det giver hele filmens diskussion. Hans slags livsenergi kan vi ikke leve uden, men den er et tveægget sværd. For os alle."

FRA OPERA TIL FILM

Kasper Holten måtte sande, at film er anderledes end arbejdet på en operascene på mange måder.

"Du indspiller kun en lille bid hver dag på en film, men den er der til gengæld premiere på hver dag. Der er ikke en dag, hvor du lige kan tillade dig at være mindre god end de andre, for i morgen er du på en anden location. På teatret kan du godt springe en dag over i prøverne og tænke over nogle problemer og så fortsætte dagen efter. På film skal alt det arbejde være gjort hjemmefra. På en film skal du være langt mere nøjagtigt forberedt og have mere præcis viden om, hvad du vil fortælle og hvordan. Jo, du kan lave om på stedet inden for visse rammer, men ikke som på teatret eller i operaen," siger Kasper Holten.

"På film laver du gennemspilningerne, som vi kender fra teatret, i manuskriptskrivningsfasen så at sige. Film tager også lang tid at lave, føler man. At lave de gode billeder. Det er en mærkelig blanding af noget frydefuldt og fantastisk og så kinesisk vandtortur. Hver eneste nat var jeg konstant herrestresset og gik samtidig og ventede på at lamperne blev flyttet til næste scene."

TO VERDENER

Gennem flere år har Kasper Holten haft "Juan" i baghovedet, og han har castet operasangere fra hele verden. Sangere der er vant til en scene og et spotlys, når de skal synge deres klassiske partier.

"Det var jo to verdner der mødtes med operafolk på den ene side og filmfolk på den anden side, og nogle af filmfolkene var jo svære at imponere med alt det, de har oplevet. På den gode måde. De garvede filmrotter fik sig alligevel nogle nye oplevelser hen ad vejen. For eksempel når du står klokken fire om natten i en stor tom lejlighed i Budapest, hvor Donna Anna (Maria Bengtsson) synger sin arie i et 'take'. Og sangen stod helt rent i de store rum. Der fik de garvede filmfolk gåsehud på armene. Omvendt så oplevede vi også en ellers meget cool operasanger flippe helt ud, da vi skulle indspille biljagten. Han tog billeder til sin mobiltelefon af lowloaderen, der var udstyret med motorcykler og det hele og sendte dem begejstret hjem til sine sønner. Der er noget vidunderlig energi i, at to topprofessionelle verdner mødes, og man er amatører i forhold til hinandens verdner og nysgerrig på, hvad de andre kan," siger Kasper Holten.

Leverer sangerne så med de usædvanlige forhold resultater, der står mål med en opera på en scene?

"Andre må jo vurdere det i sidste ende, men jeg synes de leverede kvaliteten på trods af præmisserne. Jeg har hørt mange sangere sige, at det er sundt at have noget, der

distraherer, og det havde de. Står man i et studie og skal synge perfekt, så kan kravet til perfektion blive næsten lammende, men hvis du løber hen over et tag, så giver det logik, at du er lidt shaky og snapper en smule efter vejret. Det giver jo også lyden en vis karakter. Spørger du om de leverede varen, som om de stod i studiet, og det bagefter kan udgives på Deutsche Grammofon som en cd, så er svaret "nej, næppe", men det var heller ikke meningen. Der er baggrundsstøj fra rulletrapper og politisirener i baggrunden. Men spørger du, om de leverer præstationer der giver gåsehud, så er svaret ja."

LAVER LYDEN LIVE

En af hovedpræmisserne for Holten har været at lave opera-film på en helt ny facon. Opera på film har det med at blive en distanceret affære. Blandt andet fordi sang og lyd er indspillet i et studie og ikke afspejler anstrengelserne oppe på lærredet.

"Vi udviklede et komplekst system sammen med tonemester Hans Møller, så vi kunne lade sangerne synge deres partier live. Vi udviklede et system med en sender og små trådløse sendere i øret fra Phonak. I dem fik sangeren transmitteret orkesterlyden, så de havde noget at synge efter. I andre scener havde vi en pianist på settet, hvis lyd fra et elklaver blev transmitteret ind i ørerne på skuespillerne, så de kunne følge med i, hvor vi var kommet til. Senere kan vi så synkronisere deres stemmer med et rigtigt cembalo. I deres ører havde skuespillerne også ofte et click-track, som dirigenten havde indspillet på forhånd, så de ikke behøvede visuel kontakt med dirigenten undervejs. Der er nogle temposkift, hvor det er nødvendigt at have et pejlemærke, for ellers kan du ikke ramme tempoet," fortæller Kasper Holten.

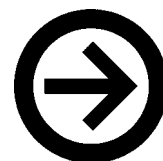
Øresneglene var udviklet til tale, men de fungerede også fint med sang, viste det sig efter en række test. Al lyden i "Juan" er indspillet live. Det gælder, når sangerne løber hen over et tag, eller når de er midt i en biljagt. Lyden blev optaget med radiomikrofoner og en boomstang, og sidstnævnte blev ofte det mest brugbare, men meningen er, at lydsporet skal være snavset til af baggrundslyde fra settet.

SKRUER NED FOR UDTRYKKET

Opera og film er to forskellige verdener. En scene og en location er vidt forskellige, og der skal også spilles skuespil på en anden måde på film. Udtrykket skal skrues nogle skostørrelser ned, hvis det skal fungere.

"Operasangere er ofte bedre til at spille skuespil, end de har ry for. Der er så stor konkurrence i dag, at de ud over sangen skal være dygtige skuespillere for at blive til noget. Når det er sagt, så er operasangere jo vant til at skulle projicere deres spil op, så det holder ud på bageste række i et operahus med mange tusinde siddepladser. Det gør, at selv de bedste af dem spiller i retning af at forlænge og forstørre den følelse, de vil formidle. Opera er også bundet af, at det ikke kan blive naturalisme, fordi uanset hvor meget du bruger Stanislavskis metode til dit skuespil, eller hvad det nu hedder, så kan det ikke blive realistisk. Du synger jo teksterne og det tager nu engang længere tid end at sige dem. Det er bare en af forskellene. Hvis du satte en filmskuespiller til at spille opera kunne han heller ikke finde ud af det, for det kræver en anden type spil," konkluderer Kasper Holten.

Han har været meget omhyggelig med castingen, så sangerne lignede deres roller. Her er "Juan" i øvrigt velegnet til filmens realisme, fordi partierne kan synges af folk på den alder, som de har i historien. Det er ikke som i en Wagner opera, hvor pigen på 16 kun fysiologisk set kan synges af en

Operafilm behøver ikke være kedelige. "Juan" byder både på røveri og eksplosiv biljagt, fortæller Kasper Holten.

Foto: Steffen Aarfling

på mere end 45 år. Den kan gå med maskering på en operascene, men realismen vil ryge sig en tur på film.

"Vi ledte efter gode sangere, men de skulle have en særlig sårbarhed, der er nødvendig på film, og vi lavede skærmtest for at finde ud af, om de havde, hvad der skulle til. Vi lavede så to pilotoptagelser, og der eksperimenterede jeg med at skrue ned for spillet. "Do less" og "Don't do anything" er to af de sætninger, jeg oftest har brugt. Mange gange kom skuespillerne tilbage til mig og sagde, at de jo ikke gjorde noget, og jeg har svaret, at det lige var det, vi havde brug for. Det er lidt af en kunst, for du skal jo heller ikke skrue ned, så intensiteten forsvinder. Hvis det ender som en episode af "Livvagterne – nu med sang" ville det da være herremærkeligt. Al respekt for den serie i øvrigt."

HÅBER PÅ EN HYBRID

Hvem vil se "Juan" i biografen? Det spørgsmål er naturligvis blevet stillet undervejs og på et tidspunkt på vej til en location udbød scenografen: "Vi er ved at lave en actionfilm for ældre kvinder!".

"Om det er en stor eller lille målgruppe ved jeg ikke, ha ha. Nej, for at være alvorlig håber jeg, at "Juan" får en karakter, så den er lavet til nysgerrige mennesker. Den er ikke lavet kun til operafans, der lige vil se, hvordan vi har fortolket den klassiske historie – de skal være hjerteligt velkomne – men filmen er lavet med drømmen om at fortælle en opera på en måde så det fanger et nysgerrigt og interesseret publikum, som gerne

vil opleve noget nyt," siger Kasper Holten, og fortsætter:

"Vil man så opleve filmen som et operakuriosum eller vil man opleve den som en film, hvor de synger? Min ambition er der opstår en helt tredje genre som hverken er en klassisk film eller en opera, men noget helt nyt. "Juan" er svær at sætte en label på. Den ligner ikke det meste, der bliver lavet. Den er intens og stor i sit sigte og i kraft af kulturarven har den forhåbentlig et stort vingefang. Filmen foregår meget om natten, og dermed er den dystert, men den er også overraskende smuk."

IKKE MERE LEDELSE

Idéen om en operafilm kom som nævnt ikke fra Kasper Holten selv, men den passer fint ind i karrieren og den personlige udvikling. Han stopper som chef for operaen i København i sommeren 2011.

"Timing'en er tilfældig men jeg føler mig privilegeret, at det var lige nu. Efter Ringen har jeg stået med en oplevelse af, at nu kan jeg noget. Et håndværk. Så jeg har nok været en lille smule søgende i forhold til mit sceniske udtryk. Hvor skal jeg nu hen? På den måde har det været fantastisk at lave film. Jeg kan helt sikkert bruge alt det jeg har lært på en ny måde i operaen."

Efter 12 år som operachef er det ved at være tid til at prøve noget nyt.

"Der er to grunde til, at jeg stopper. Den ene er at huset efter 12 år trænger til nogle andre ører og øjne. Du kan ikke

lave oprør mod de systemer, du selv har skabt. Den anden grund er, at jeg vil være fuldtidsinstruktør. I de sidste ti år har chefjobbet fyldt 60 pct. og instruktørgerningen 40 pct., og i fremtiden vil jeg få mere tid til at være instruktør, for det er og bliver mit hjerteblod. Hvad nu hvis jeg bruger alle mine kræfter på at fordybe mig i det ene talent som instruktør? Hvor langt rækker det så, hvis jeg går hele vejen? " ■

*Kasper Holten og Christopher Maltman, der spiller Juan, under optagelserne til filmen.
Foto: Lenke Szilágyi.*

HJÆLPENDE HÆNDER

Som ny filminstruktør har Kasper Holten lænet sig op ad en række erfarne filmkræfter – og en enkelt verdensstjerne fra operaverdenen – tonemester Hans Møller, den ungarske fotograf András Nagy, filmklipperen Mikkel E. G. Nielsen og tre, som Kasper Holten selv præsenterer nærmere:

Peter Bækkel, teknisk instruktør

Som debutinstruktør kan jeg jo godt have en idé om, hvad jeg vil fortælle, men bare hele den snak om, hvorvidt man er på den rigtige side af akse med kameraet i forhold til scenen kan få selv en Niels Bohr til at blive grøn i hovedet. Derfor var det godt at have Peter Bækkel med. Vi blev uadskillelige og agerede nærmest som et gammelt ægtepar til sidst, hvor vi arbejdede tæt sammen i en slags symbiose.

Mogens Rukov, manuskriptforfatter

Vi har skrevet manuskriptet sammen, og Mogens Rukov har været fantastisk til at give mig idéer til, hvordan man bruger filmsproget. Måske illustrerer man bedst indre dæmoner i en opera i form af en marmorstatue, der bryder ind gennem scenemuren, men på film kan du gøre det på en anden måde, og her har han vist mig mange eksempler. Han har naturligvis også påvirket historien, og så har han spændt ben for mig nogle gange, hvor jeg har haft tendens til at ville løse problemerne for hurtigt. De 24 versioner af manuskriptet, vi lavede for at gøre historien troværdig på film, var mere end jeg havde regnet med!

Plácido Domingo, verdenstenor

Jeg har arbejdet sammen med ham et par gange, og han var tilfældigt i Budapest den dag, vi skulle indspille den store finale i første akt, og det lykkedes at få ham med som statist i en sjov lille cameo. Jeg synes bare det var en skæg hilsen til både operafans men også en anerkendelse af, at det var ham der gjorde opera på film populær i 80'erne og 90'erne med "Carmen", "La Traviata" og "Othello".

Budapest, location

Af budgetmæssige grunde blev filmen indspillet i Budapest i Ungarn, og det viste sig at være en heldig beslutning, for den by har noget essens af Europa over sig. Den ligner både Paris, Rom, Prag og Wien.

Foto: Steffen Aarfang.

UNDERSKUD I ÅRHUS

ET UNDERSKUD PÅ 5,8 MIO. KR. I STEDET FOR ET OVERSKUD PÅ 1,75 MIO. SOM BUDGETTERET HAR GIVET VOLDSOM KRITIK AF AARHUS TEATERS BESTYRELSESFORMAND KIM ANDERSEN. NU VIL SF HAVE MINISTEREN TIL AT SVARE PÅ SPØRGSMÅL I SAGEN.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Medarbejdernes tillid til bestyrelsen og særligt bestyrelsesformand Kim Andersen på Aarhus Teater kan ligge på et temmelig lille sted, efter at teatret overraskende kom ud af regnskabsåret 2008/2009 med et underskud på 5,8 mio. kr. i stedet for det budgetterede overskud på 1,75.

Ifølge skuespillernes tillidsmand Anne-Vibeke Mogensen kom underskuddet bag på medarbejderne, og som hun ser det, er det svært at placere ansvaret andre steder end i bestyrelsen og hos formanden. Også selv om formanden siger, at der ikke har været nogle advarsels signaler til bestyrelsen.

"Det kan godt være, at der ikke har været revisorpåtegninger og andre indikationer på, at der var det her underskud. Men det lyder godt nok mærkeligt, at en bestyrelse ikke opdager sådan et underskud noget tidligere. Det tyder på, at man ikke har fulgt teatret særlig tæt," siger hun og tilføjer:

"Da Madeleine Røn Juul blev ansat, var der jo også et underskud. Og så vidt jeg ved, blev vores daværende regnskabschef derfor kigget over skulderen af amtet dengang. Så blev amterne som bekendt nedlagt, men det er da et vink med en vognstang om, at her er noget der skal følges ekstra tæt.

Ifølge Anne-Vibeke Mogensen frygter de 20 faste skuespillere på teatret ikke for alvor fyringer, men hun kan mærke en vis nervøsitet blandt de øvrige kolleger. Fem medarbejdere har forladt teatret, mere eller mindre frivilligt. Og Kim Andersen har sagt til pressen, at han ikke kan udelukke flere fyringer.

"Det er ikke formanden men ledelsen, der afgør om der skal fyres. Blandt skuespillere tror jeg simpelthen ikke, at der er råd til fyringer. Nu er der et lille hold af faste skuespillere, der skal spille det hele, fordi der ikke er råd til så mange gæster mere."

MINISTER I SAMRÅD

Underskuddet har medført kritik af bestyrelsen ikke bare fra personalet men også fra politikere og professor Jørn Langsted, der er medlem af Århus Kommunes Kunstråd. I forbindelse med kritikken valgte skuespiller Lars Høj, der var en af medarbejderrepræsentanterne i bestyrelsen at trække sig.

"Det er Lars Høj's egen beslutning at trække sig. Det er min opfattelse at Kim Andersen har kørt bestyrelsen som "oplyst enevælde". Vi har aldrig kunnet få at vide, hvad der foregik på møderne, og Lars har ofte fået mundkurv på."

Underskuddet på teatret og den efterfølgende kritik har fået SF's kulturordfører Pernille Frahm til at stille spørgsmål til kulturministeren om sagen. Til Morgenavisen Jyllands-Posten har SF'eren udtalt, at hun ikke tror på, at formanden kan løfte opgaven med at få teatret igennem de økonomiske problemer. Og at hun ikke mener, at et folketingsmedlem bør sidde som formand for bestyrelsen for en stor kulturinstitution, fordi det er for krævende en post at have ved siden af.

Det Gyldne Kompas på Århus Teater med bla. Kristine Nørgaard. Foto: Jan Jul

Kulturministeren har i pressen svaret, at det nu handler om at få genoprettet økonomien.

"Det er det, teatret har brug for, ikke mudderkastning og personfnidder," siger ministeren til Jyllands-Posten.

ÆRGERLIGT

Trods alt tror Anne-Vibeke Mogensen på, at teatret nok skal klare sig fornuftig igennem – ikke mindst pga. den nye ledelse med teaterdirektør Stefan Larsson og direktør Henning Kærsgaard.

"Hele personalet er fyldt med tiltro og taknemmelighed over for denne her nye ledelse. De fik sat i udsigt, at de havde overskud på over en mio. kr. at starte på. Nu skal de bokse med et stort underskud, der til sommer vil være vokset til 11 mio. At de ikke er løbet af pladsen er helt fantastisk," siger Anne-Vibeke og tilføjer:

"Der er ingen tvivl om, at den nye ledelse er meget kompetent. De har sammen lavet en genopretningsplan, som jeg nok må sige, er med til at redde bestyrelsens røv."

Men teatret har jo stadig den samme bestyrelse?

"Det er jo rigtigt, og sådan er det lige nu. Jeg har det mest sådan, at hvor er det dog ærgerligt, at en stor kunstnerisk profil som Stefan Larsson skal komme herved fra Sverige og som sin første opgave skal finde på alle mulige fikumløsninger, i stedet for at manden kunne brede sine vinger ud og virkelig skabe noget stort ud fra en ordentlig økonomi," siger Anne-Vibeke Mogensen. ■

Afgangsfilmene 'København' fra 2009. Instrueret af Andreas M. Dalsgaard.
Medvirkende bl.a. Thomas Bo Larsen og Laura Drasbæk. Foto: Den Danske Filmskoles presserum.

MEDVIRKEN I ELEVFILM

DANSK SKUESPILLERFORBUND HAR INDGÅET EN NY AFTALE MED FILMSKOLEN OM DSF-MEDLEMMERS MEDVIRKEN I AFGANGSFILM.

Af Maj Hagstrøm, mh@skuespillerforbundet.dk

DSF har indgået en ny aftale med Den Danske Filmskole om skuespilleres medvirken i filmskoleelevernes afgangsfilm. Aftalen afløser den tidligere aftale fra 1983.

Det overordnede princip er stadig, at skuespillere kan ansættes til min. halvdelen af minimumsgagen på spillefilm (2009: 1.500 kr.). Skal filmen vises på tv, skal der imidlertid betales gager, der min. svarer til hele minimumsgagen (3.000 kr.). Er der betalt til visning på tv, betyder det, at filmen inden for en periode på to år kan vises seks gange på Danmarks Radio med genudsendelse indenfor syv dage.

Filmskoleeleverne og Filmskolen ønsker herudover muligheden for at vise og sprede filmen i en række andre sammenhænge, eksempelvis en kort biografruité, vise filmen på Filmskolens hjemmeside, fremstille en dvd med filmen til

branchen, sponsorer mv. Der lægges i kontrakten op til, at den medvirkende specifikt skal godkende disse udnyttelser, som hver især afkrydses i kontrakten.

Rettigheder som ikke er overdraget til Filmskolen, tilhører den medvirkende. Ønsker Filmskolen at anvende filmen på andre måder end de i kontrakten aftalte, kræver det en forudgående forhandling.

Det er i første omgang aftalt, at den nye aftale gælder til november 2010. Herefter vil forbundet og Filmskolen vurdere, om den skal forlænges med eller uden justeringer. Vi hører derfor gerne om jeres erfaringer med den.

Har du spørgsmål til aftalen, er du velkommen til at kontakte forbundet på 33 24 22 00. ■

SANG/STEMMETRÆNING MED LISE NEES I ODENSE

En smidig stemme og en god støtte er det bedste udgangspunkt for at kunne synge optimalt.

På morgentræningen arbejder vi hver gang med: afspænding, stræk-øvelser, kropsholdning, vejtrækning/indånding, støtte/udånding, sangøvelser og at overføre det lærte til sange.

Derudover vil vi komme ind på emner som: klang, registre, stemmepleje, intonation, stemmens venner og fjender og meget mere. Alle deltagere vil få personlig vejledning og mulighed for at få sammensat et individuelt træningsprogram.

Undervisningen varetages af Lise Nees, som er professionel sanger og sangpædagog. Hun er uddannet fra Det Fynske Musikonservatorium og videreuddannet i New York hos Barbra Streisands sanglærer. Hun har spillet hovedroller i bl.a. "Les Misérables", "The

Sound of Music", "Hans Christian Andersen", "Tordenskjold" - alle på de københavnske scener.

Lise er desuden forfatter til bøgerne "Syng Musical" og "Syng Mere Musical".

Sted: Odense Teater.

Dato: Tirsdage fra den 5. januar til 27. april (uge 7+13 undtaget).

Tidspunkt: kl. 10.00 – 11.30.

Pris: 200 kr. (inkl. fri træningskort til morgentræning i København).

Tilmeldingsfrist: mandag den 14. december.

SCHAUFUSS-PENGE BLEV IKKE HOS DANSEN

Regeringen og Dansk Folkeparti har besluttet at stoppe statens tilskud til Schaufussballetten fra sommeren 2010. Til trods for, at Statens Kunstråds Scenekunstudvalg arbejder aktivt for at styrke vilkårene for dansk dans, så har partierne valgt kun at give dansen en lille del af de 11,5 mio. kr., der i øjeblikket går til balletten, nemlig 4 mio. kr. til Dansk Danseteater med henblik på at styrke deres turnerende aktiviteter. Resten af pengene går til etableringen af en musicaluddannelse i provinsen og til styrkelse af de rytmiske spillesteder.

Mikkel Harder Munck-Hansen, formand for Statens Kunstråds Scenekunstudvalg siger, at det er glædeligt, at der er kommet flere penge til Dansk Danseteater, men at det er sørgeligt, at resten er blevet brugt til at lukke huller rundt om i kulturlivet. Han kalder det "et stort tilbageskridt for dansen i Danmark".

"Det er beklageligt, at ministeren ikke har fundet det nødvendigt at være i dialog med Statens Kunstråd og Scenekunstudvalget om så væsentlig en beslutning. Ikke mindst på baggrund af, at Scenekunstudvalget netop har præsenteret en vision for dansen i Danmark for ministeren," siger han.

Regeringen og Dansk Folkeparti har valgt at stoppe de statslige tilskud til Schaufussballetten, fordi det ikke er lykkedes balletten at skaffe tilstrækkelig kommunal finansiering.

Formand for Dansk Skuespillerforbund Katja Holm siger, at

det er foruroligende, at kulturministeren og partierne bag aftalen ikke har forstået, at danse miljøet i Danmark skal have akut hjælp nu.

"Der er ingen tvivl om, at den moderne dans er et af de mest underfinansierede kunstmråder i Danmark, og det er jo også derfor, Scenekunstudvalget har sat fokus på det. Og jeg forstår ikke, at politikerne – når nu de havde en pose penge, som tidligere har været øremærket til dans – ikke har grebet chancen og gjort noget ved det. Så jeg vil opfordre dem til at tænke grundigt over, hvordan de så vil løse den presserende opgave med at styrke dansen, som deres ekspertudvalg under Kunstrådet har peget på," siger hun.

Dansen er et indsatsområde i Scenekunstudvalgets handlingsplan, bl.a. fordi store dele af danseområdet ikke har andre steder at søge tilskud. Og derfor havde udvalget allerede inden Schaufussballettens tilskud faldt bort, fundet en ekstra pose penge til danseprojekter. Puljen er på en mio. kroner, og hvis man vil have del i pengene skal der søges inden en af de to frister, den 15. januar og 15. september 2010.

Midlerne til puljen kommer fra 'Puljen til andre tiltag, der kan fremme scenekunstens udvikling'. I fordelingen af pengene lægger udvalget vægt på initiativer, der retter sig mod et børnepublikum.

Se ansøgningsskema og vejledning på www.kunst.dk/scenekunst under 'Søg tilskud'.

TEATERGAL

Niels Vandrefalk: Teatergal. Forlaget EC-Edition

Af Henrik Petersen

Stig Dalager kalder på omslaget "Teatergal" for en teaterroman. Jah – måske.

Genremæssigt er Niels Vandrefalks roman svær at bestemme. Den er mange ting. En dramatiseret teaterhistorie, en erindringsbog, et kunstnerisk manifest, et selvopgør, et forsvarsskrift, en nøgleroman, en sædeskildring eller en prædiken. Så lad os bare kalde den en teaterroman – jeg kender ikke andre af slagsen – 27 scener i tre akter.

Den handler om at vie sit liv til teater, at leve sit liv som var det teater og lave teater som var det liv.

Niels Vandrefalk tager os med på en rejse, der begynder med teatrets fødsel. Dengang, før der var mennesker til, da guderne begyndte at formsætte følelser og erkendelser. Op gennem historien føres der ubesværet samtaler med berømte forfattere, betydelige skuespillere og såmænd også guderne selv.

Der er tydeligvis et nært slægtskab mellem alle disse mennesker, der skiftende har båret teatret og udviklet det under hensyntagen til det omgivende samfund, de sociale omstændigheder og den tekniske udvikling.

Tre skuespillere tager denne rejse for at søge teatrets urkraft og for at kunne revitalisere teatret i deres egen tid.

Andet og tredje akt er et tilbageblik på, hvordan det så gik for de tre, der senere fik hver deres liv som skuespillere. Den ene er tydeligvis Niels Vandrefalk selv, og dermed bliver romanen også et strejftog i de sidste 40 års teaterhistorie. Der optræder mange kendte skikkelser fra virkeligheden i bogen, nogle oven i købet under eget navn.

Det er en meget personlig skildring, men har man selv været en del af tiden, er det som at se en video fra en rigtig god ferie. Der er svung i sproget. Forfatteren har ikke nægtet sig noget, og lider man ikke af nøjsomhedssyge, er det en fornøjelse at svælge i store følelser og stærke sanseindtryk.

I en tid hvor det er blevet almindeligt at irriteres over, at kunstnere absolut skal udbrede deres uforgribelige mening om alting alle steder, har Niels Vandrefalk et godt bud på, hvorfor man skal tage kunstneren alvorligt.

Kunstneren/skuespilleren er, når hun/han tager sit kunst alvorligt, bærer af et budskab fra guderne, og selvom formen ændres, er budskabet det samme som dengang teatret blot var ritualer, der udtrykte livets tilskikkelser – lykke, glæde, fare, overlevelse. Altså noget der altid er sandt. ■

Foto: Thomas Rønn / visac.dk

THORSEN-LEGAT TIL HELGER

■ "Du har stærke egenskaber som: selvironien, uhøjtideligheden, solidariteten, medmenneskeligheden og ikke mindst er du eksponent for det gode danske grin, som så mange gange har bragt smilet frem på vore ansigter."

Sådan lød det fra advokat Merethe Stagetorn, da hun den 15. november i en stuvende fuld Christians Kirke overrakte Anne Marie Helger et legat på 50.000 kr. fra teaterelskeren Karen Marie Thorsens fond.

Legatet blev meget passende uddelt under et velgørenheds- 'Helger rydder op'-show til fordel for børn i de danske asylcentre. Showet havde temaet 'klima', og Anne Marie Helger fik hjælp af Edith 'Nulle' Nykjær og Peter Larsen til at debattere både klodens klima og det politiske klima i dagens Danmark.

Karen Marie Thorsens legat gives til skuespillere eller sceneinstruktører, og Dansk Skuespillerforbund er repræsenteret i legatets bestyrelse. Sidst legatet blev uddelt i 2006, gik det til Troels Lyby. ■

MINDEORD

TANKER VED EDVARD STRANDSKOV'S DØD

En enestående personlighed, altid til stede i overkanten af de hundrede procent, underviseren, korlederen, organisten, kursuslederen, akkompagnatøren, dirigenten fra Det kgl. Musikkonservatorium. Men ikke mindst en vidunderlig ven, en ven der altid var klar med en hjælpende hånd, når der var opgaver på teatret, der krævede en særlig støtte. Så var det bare et ring til Edvard, og jeg gik altid derfra med stor tryghed og nogle forrygende grinepassager oveni, ingen alvor uden humor hos ham.

Edvard var den mest krævende og festligste hjælper, jeg har mødt på teatervejen. Efter mere end 30 år som lærer på Statens Teaterskole må der selvsagt være mange af landets skuespillere, der som jeg har oplevet Edvard som en, der var i stand til at lægge en mængde brugbare "instrumenter" i rygsækken, klar til at kunne hentes frem, når de mange udfordringer måtte vise sig på vejen.

Mærkbart var det, hvor han end medvirkede, satte han sit tydelige præg langt udover sit eget virke og arbejdsområde.

Det har altid været personligheder som Edvard, der med dyb respekt og stor kærlighed blev en skabende energi i musikkens og teatrets verden.

Vi vil tænde lys for dig, kære Edvard, med tak for at du har været til.

God rejse!

Bent Conradi

**RUNDE
FØDSELSDAGE
JANUAR**

Henrik Thomsen, 60 år – 5. januar

Ghita Nørby, 75 år – 11. januar

Jens Brenaa, 70 år – 11. januar

Pia Schnack, 50 år – 11. januar

**MODTAGER
DU IKKE DSF'S
NYHEDSBREV?**

**TILMELD DIG PÅ
HJEMMESIDEN UNDER
NYHEDSBREV.**

**SCENEKUNSTENS
UDVIKLINGSCENTER**
Odsherred Teaterskole

DUKKE- OG ANIMATIONSTEATER KURSER ISCENESÆTTELSE OG PERSONINSTRUKTION OG MEGET, MEGET MERE... WWW.NYSCENEKUNST VI ER TIL FOR DIG!

LEJLIGHED I SPANIEN

Lejlighed til leje i Spanien (Almuñécar, 80 km øst for Malaga) i perioden 15. december 2009 til 15. april 2010. 2 værelser med 4 sovepladser, køkken, bad, stor altan lige ud til Middelhavet. 1.000 kr. pr. uge (Påsken dog 2.000 kr.) plus 3 Euro pr. dag for gas/lys.

Henvendelse: Grethe Mogensen

Tlf.: 32 53 92 16 / 20 16 98 97

eller e-mail: grethemogensen@mail.dk

3 MDR. FREMLEJE AF SKØN LEJLIGHED I HELLERUP

- tilbydes fra 1. dec. – 1. marts og fra 6.-24. april. Lejl. består af: To stuer en suite hvoraf det ene er soveværelse, et lille kammer med skrivebord og seng, gang, køkken m. opvaskemask., badeværelse m. badekar og vaskemask. og tørretumbler. Der er 200 m. til havnen og stranden og let adgang til offentlig transport på Strandvejen og Hellerup station. Der er hyggelig gård med sandkasse og fodboldbane. *Husleje: 9.250 kr pr. mdr.*

Kontakt: Julie Riis 26287617

julieriis@hotmail.com

BERLINER LEJLIGHED

Udlejes: Lys 4. sals lejlighed på 50 m², lige midt i centrum af Kreuzberg 36. Indeholder: 2 vær, spisekøkken, karbad, vaskemaskine og Internet. Udlejes billigt i kortere eller længere perioder.

Henvendelse: Rasmus Munch / munch.rasmus@gmail.com

SANGUNDERVISNING

Engageret og fagligt kompetent sangundervisning tilbydes i Kbh. K. Optrådt i 20 år, undervist i 21 år – bl.a. autoriseret i Komplet Sangteknik (Cathrine Sadolin).

Ring til Rikke Duelund 24 25 78 39 / rikkeduelund@mail.dk / www.rikkeduelund.dk

UDLEJES

Hus i Brønshøj udlejes i tre md. - februar, marts & april 2010. 130 kvm. lys, højloftet villalejlighed i to etager. Skøn have, terrasse, altan, brændeovn og masser af sjæl. 7 km til Rådhuspladsen. Busser mod city hvert 2. min. Leje kr. 7.500.- + forbrug kr. 1.500.- pr. md.

Med venlig hilsen

Martin Hestbæk

Kildebrøndevej 8, 1., 2700 Brønshøj – tlf: +45 21487133 – mail: martinhest@gmail.com

NEWYORKERLEJLIGHED FREMLEJES I NANSSENSGADE KVARTERET/ ANDELSLEJLIGHED SÆLGES I NANSSENSGADE KVARTERET

Lejlighed til leje i perioden 1. Januar – 15. Februar 2010. Den ligger i det hippe Nansensgade-kvarter og har alle moderne faciliteter. Lejligheden er i to etager 2. og 3. sal og udgør i alt 94 kvm Huslejen er 15.000 incl. alt. For billeder eller interesseret i køb: <http://www.dba.dk/asp/soegning/detail.asp?annonceid=63168536>

Henvendelse til Priscilla S. Rasmussen - 26 74 40 07/ 35 85 51 12 - e-mail: priscilla@mail.dk

SOMMERHUS NÆR SKAGEN UDLEJES

Totalrenoveret husmandssted på 124 m², ligger ud til åbne marker og 2 km fra vandet udlejes på ugebasis. Brændeovne / vaskemaskine og tørretumbler. Pris kr. 3.000,- pr. uge **inkl. forbrug.**

Henvendelse:

Torben Sekov. Tlf.: 40 11 60 46

SCENELIV

SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 10 gange årligt.
Oplag: 3300 eks.
Abonnement: 425 kr. p.a.

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund, Sankt Knuds Vej 26,
1903 Frederiksberg C.
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59, man.-fre. 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve o.lign. sendes til:
pmm@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Pia Møller Munksgaard, Katja Holm (ansv.).
Tryk: KLF Grafisk Hus. Grafisk design: bilgrav-bilgrav.

ANNONCEPRISER & FORMATER (B x H)

Helside annonce	(170 x 270)	kr. 9.000
2/3 side annonce	(170 x 192)	kr. 6.000
1/2 side annonce	(170 x 133)	kr. 5.000
Top-annonce	(170 x 60)	kr. 2.000
VISITKORT-annonce	(112 x 30)	kr. 600
Medlemsannoncer	(112 x 30)	kr. 300

Annoncemateriale skal afleveres reproklart, digitalt på CD eller mail i pdf-format. Alle priser tillægges moms og evt. farvetillæg.
Særlige annonceønsker: Kontakt Tine Fangel - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE 2009/10

Katja Holm (formand), Laura Bro, Julie Carlsen, Peder Dahlgard, Christian Damsgaard, Mette Frank (suppleant), Rasmus Hammerich, Lars Huniche (orlov), Ole Jacobsen (suppleant), Laura Kold, Lars Lippert, Johannes Mannov, Hassan Preisler, Ina-Miriam Rosenbaum, Jacob Stage, Pernille Sørensen.

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Katja Holm
Direktør: Mikael Waldorff
Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard
Bogholder: Lis Jespersen
Regnskabsfører: Heidi Holm Madsen
Juridiske konsulenter: Maj Hagstrøm og Nanna Klingsholm
Forbundsjurister: Berit Lassen og Magnus Homann Poulsen
Socialkonsulent: Nanna Møller
It-manager: Sengül Kaya
Kursus- og Legatsekretær: Karin Iwersen
Sekretær for formand og direktør: Tine Fangel
Filmed: Jette Rydner og Kristine Staffeldt.
Omstilling/Sekretær: Hanne Arlund

OVERVEJER DU AT INDGÅ EN AFTALE MED EN AGENT?

KONTAKT FORBUNDETS JURISTER PÅ 33 24 22 00, INDEN DU UNDERSKRIVER AFTALEN.

Du er næppe forberedt på, at det kan gå galt. Men din formand er

Vi ved ikke, hvad der sker om lidt. Heldigvis. Men vi kan alle komme til skade eller blive syge. De fleste skubber det fra sig. Men ikke din formand. Hun har sørget for, at din pension også har PFA Helbredssikring. Det betyder hurtig behandling. Hos speciallæge og på hospital. Det er blandt andet det, vi mener, når vi siger, at pension ikke kun er noget, der venter forude. Det er også hjælp nu og her. Men hvorfor bekymre sig om det nu? Tag for dig af livet. Nyd det. Brug det.

På pfa.dk kan du læse mere om, hvordan PFA Helbredssikring dækker dig

Brug livet!

PFA
PENSION

SCENELIV ØNSKER GOD JUL OG GODT NYTÅR!

VI VENDER TILBAGE I DIN POSTKASSE 11. JANUAR.

I ÅRETS FØRSTE NUMMER AF SCENELIV KAN DU MØDE TO SKUESPILLERE, DER HAR TAGET SPRINGET TIL AT BLIVE FILMINSTRUKTØRER, FLEMMING JENSEN I EN SAMTALE OM HUMOR OG ET PAR MEDLEMMER AF DSF'S LIGEBEHANDLINGSUDVALG, DER HAR VÆRET PÅ RUNDTUR TIL UDDANNELSESINSTITUTIONERNE FOR AT TALE OM INKLUSION OG MANGFOLDIGHED.

Pia Møller Munksgaard, redaktør

TEATERLIVET FIK HUL IGENNEM TIL POLITIKERNE

I den efterhånden gamle, men stadig særdeles underholdende dokumentar: "Grevinden på Tredje" om Erna Hamilton, en i hvert fald ved første øjesyn ganske privilegeret kvinde, siger hovedpersonen på et tidspunkt: "Ja, der er nok at være ked af".

Det har altid virket ganske sælsomt på mig. "Ja, der er nok at være ked af". Det er der også – på kulturens vegne. Indimellem. Tre ting, der lige på stående fod springer i øjnene og også er omtalt i dette blad, er den manglende prioritering af danseområdet, problemerne på Aarhus Teater og egns-teatre-nes stadig pressede situation pga. dalende refusionsprocenter.

Men der er også noget at være glad for. Også på kulturens vegne.

Regeringspartierne har med støtte fra Dansk Folkeparti på finansloven valgt at afsætte 45 millioner kroner til de områder, der ellers havde udsigt til fastfrysning af deres tilskud de næste seks år, da de af uvisse årsager stod på en liste over erhvervsstøtteordninger. Og alle erhvervsstøtteordninger i alle ministerier skulle fastfryses. Også Københavns Teater, egns-teatrene og de små storbyteatre.

De står desværre stadig på listen, men ekstraordinært blev der bevilget 45 millioner. Det svarer til de penge, områderne ville miste ved fastfrysningen de seks år. Ydermere er Huskunstnerordningen blevet forlænget.

Begge dele ting at være meget glad for.

Pessimister vil sige, at jeg er taknemmelig for status quo. At politikernes mål er at tage lidt, for så at give det samme igen, og så bliver vi åh så glade.

I virkeligheden er det slet ikke derfor, jeg er glad. Og stolt. Jeg er glad, fordi det nyttede noget at blive ved med at gøre opmærksom på, hvor skadelig denne fastfrysning ville være. Stolt fordi hårdt og vedholdende arbejde til sidst lønnede sig.

En samlet branche argumenterede med saglighed og undersøgelser for, at konsekvenserne af fastfrysningen ville være alvorlige. Og politikerne lyttede! Og de valgte at kompensere for en fastfrysning, som alle er enige om ville ramme helt tilfældigt.

Dét er den primære årsag til min glæde. Og så glæder det mig overordentlig meget at de teatre, som i forvejen er hårdt pressede, nu ikke skal døje med endnu en besparelse.

Det er for mig et helt klart udtryk for at politikerne vil kulturen. Hvordan skulle det ellers kunne tolkes? Man giver da ikke penge til et område, man er ligeglad med.

For mig at se, er dette kun et yderligere incitament til at fortsætte mine bestræbelser på at få politikerne til at forstå hvor vigtig kulturen er, og hvor meget kunst man får for få midler.

Så ja, indimellem er der nok at være ked af. Men der er også noget at være glad for. ■

*Katja Holm,
Formand for Dansk Skuespillerforbund*

Glæd dig til forestillinger som

BARTENDERE

Med:
**Max Hansen
og Martin Miehe-Renard**

Instruktion: Martin Miehe-Renard
9. - 22. januar 2010

Bestil dine
billetter nu !

**BILLETTER:
4335 2771**

12. - 19. december 2009

**Nissedrys
og Troldrierier**

Med: Nina Christrup
og Judith Rothenborg

TA
AA
ST
RU
P
T
E
A
T
E
R
·
K
J
E
L
D
A
B
E
L
L
S
P
L
A
D
S
·
2
6
3
0
T
A
A
S
T
R
U
P
·
W
W
W
.
T
A
A
S
T
R
U
P
T
E
A
T
E
R
.
D
K